

NOIEMBRIE 2021

Copyright în 7+1 puncte

"Copyright în 7+1 puncte" de [Florence Devouard](#) (varianta franceză) și Strainu (adaptarea în română)

este licențiat sub licența

[Creative Commons Atribuire - Distribuire în condiții identice 4.0 International.](#)

Copyright în 7+1 puncte

CUPRINS

1. De ce drepturi de autor?
2. Unde se aplică drepturile de autor ?
3. Ce opere sunt protejate de drepturile de autor?
4. Diferențele dintre copyright, trademark și brevete
5. Drepturi acordate de copyright
6. Excepții și limite
7. Domeniul public
8. Opere vechi din România

1. De ce drepturi de autor?

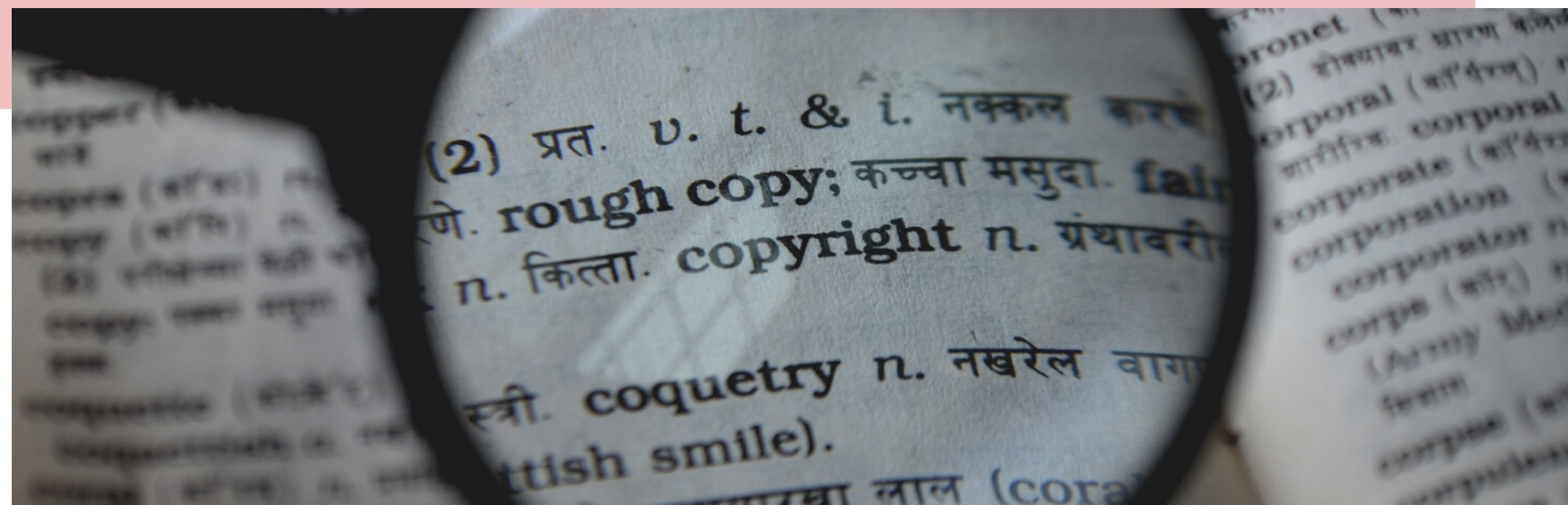

Drepturile de autor reprezintă un ansamblu de **drepturi exclusive** rezervate autorului unei opere.

Asta înseamnă că nimeni nu poate folosi, modifica sau distribui opera fără permisiunea autorului operei originale.

COPYRIGHT = "DREPTUL DE A COPIA"

COPYRIGHT, ABORDARE UTILITARĂ

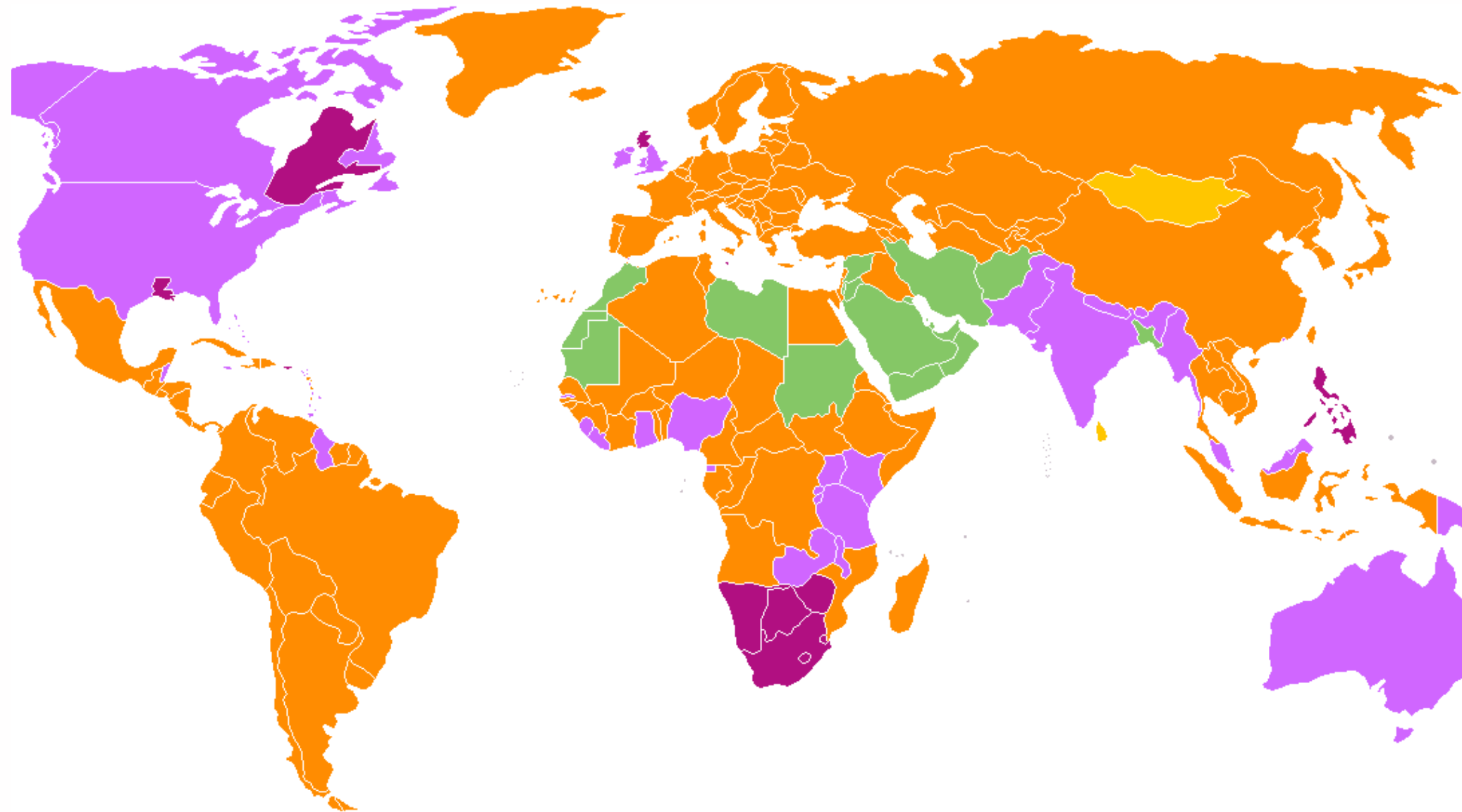
Drepturile de autor oferă o motivație economică pentru creatorii de conținut.

Scop: încurajarea creării de noi opere

COPYRIGHT, ABORDARE MORALĂ

Drepturile de autor asigură recunoașterea autorului unei opere și păstrează integritatea acesteia.

Scop: recunoașterea și protejarea legăturii dintre autori și operele lor.

Les systèmes juridiques dans le monde

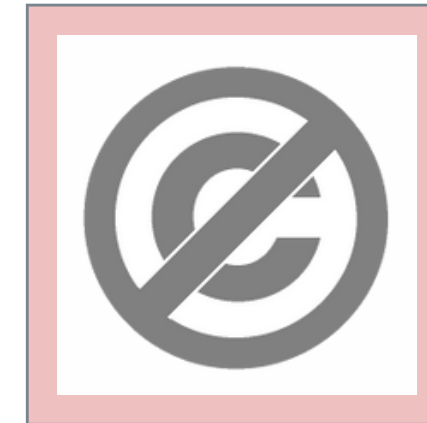
- Common law
- Droit romano-civiliste
- Droit coutumier
- Droit musulman
- Bijuridisme (Droit civiliste et Common law)

2. Unde se aplică drepturile de autor ?

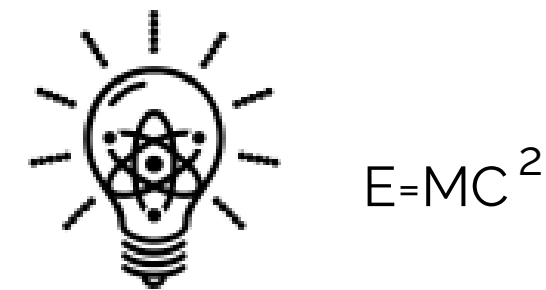
COPYRIGHT-UL DIN ȚĂRILE CE APLICĂ DREPTUL COMUN (COMMON LAW), ESTE ECHIVALENT DREPTULUI DE AUTOR DIN ȚĂRILE CE FOLOSESC DREPTUL CIVIL

De la Convenția de la Berne (la care au aderat 165 de țări), cele două sunt în mare parte amornizate.

3. Ce opere sunt protejate de drepturile de autor?

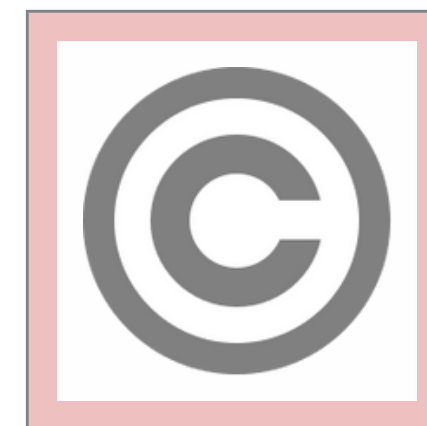

Dreptul de autor nu protejează ideile și faptele

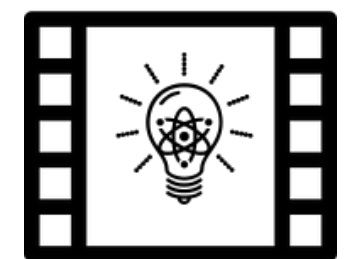

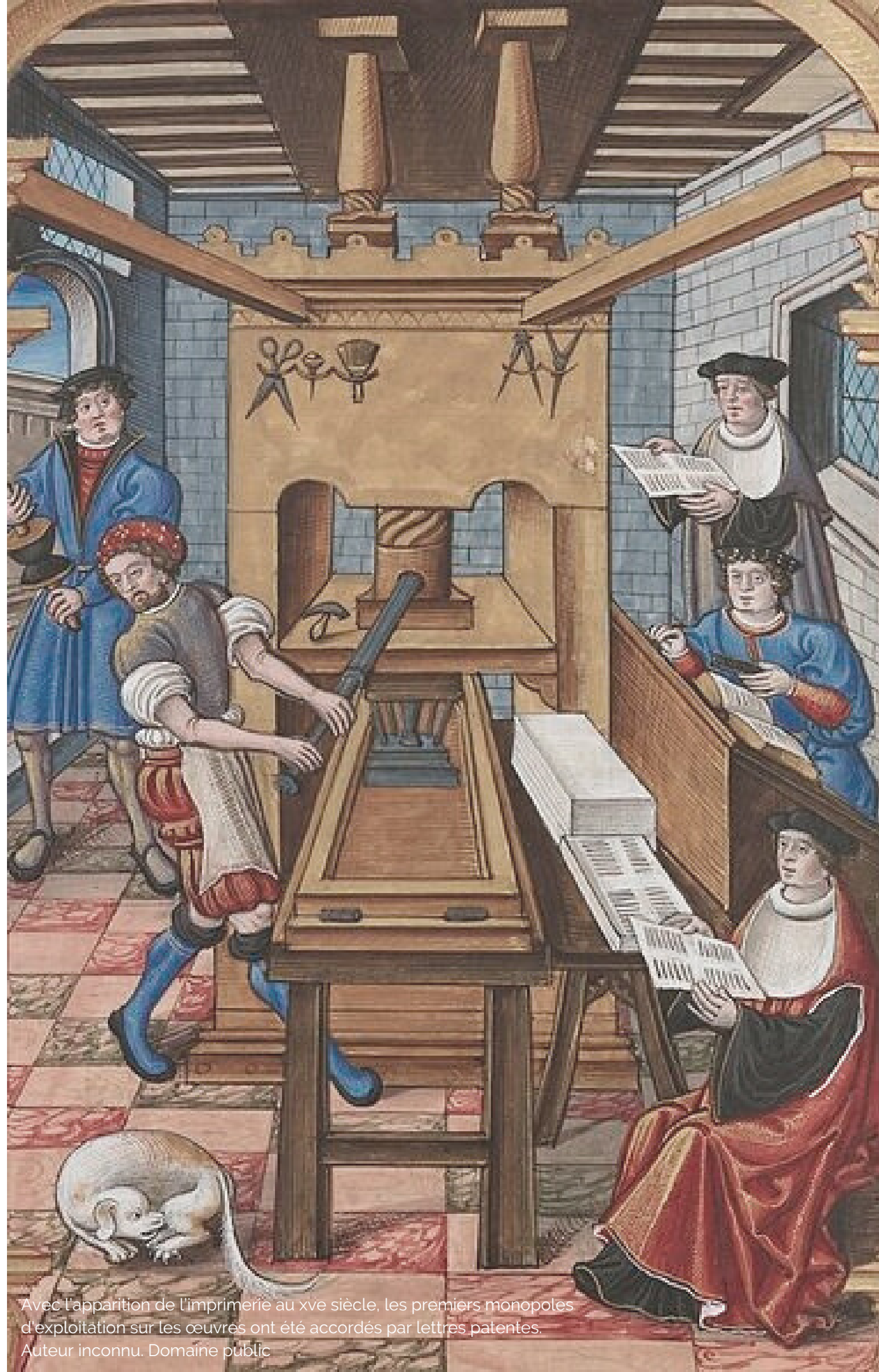
SCRIERI LOTERARE, ARTISTICE, ȘTIINȚIFICE, OPERE AUDIOVIZUALE, DRAMATICE, GRAFICE, COMPOZIȚII MUZICALE, DESENE, OPERE DE ARHITECTURĂ, ARTĂ APLICATĂ, PROGRAME DE CALCULATOR, PRECUM ȘI ADAPTĂRILE ȘI TRADUCERILE...

(LISTA DEPINDE DE JURISDICȚIE)

Dreptul de autor protejează expresia ideilor și faptelor

Avec l'apparition de l'imprimerie au xve siècle, les premiers monopoles d'exploitation sur les œuvres ont été accordés par lettres patentes.
Auteur inconnu. Domaine public

BINE DE ȘTIUT

Dreptul de autor cere fixarea operei pe un suport (desen, partitură, video, fișier etc.) Nu este însă obligatorie înregistrarea operei într-un registru oficial pentru a beneficia de drepturile de autor.

Titularul drepturilor patrimoniale poate fi autorul, editorul sau producătorul operei.
Angajatorul? Depinde...

Numai autorul deține (și nu poate renunța la) drepturile nepatrimoniale.

4. Diferențele dintre copyright, marcă și brevete

TOATE SUNT DREPTURI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Brevet

Protejează ideile și invențiile. Oferă creatorului sau inventatorului drepturi exclusive ce împiedică alte persoane să fabrice, utilizeze sau să obțină vreun profit din invenția respectivă fără consimțământul său. Monopolul de exploatare pe invenție durează maxim 20 de ani după data depunerii documentației. Un brevet trebuie înregistrat.

Copyright

Protejează numai operele creative, expresia originală a unei idei sau a unui fapt. Nu este necesară înregistrarea oficială a operei, deoarece atribuirea e automată.

Trademark

Marca este un semn (simbol, logo, desen, cuvânt, frază, culoare, sunet sau combinație între acestea) ce permit să distingi produsele și serviciile similare ale concurenților. Marca oferă un monopol de exploatare a mărcii pentru tipurile de produse sau servicii pe care le însoțește. Poate fi înregistrată (R) sau nu (TM).

Studiu de caz: un logo

- Numeroase logouri nu sunt protejate de drepturile de autor deoarece nu sunt considerate suficient de creative
- În schimb, pot fi protejate de o marcă, înregistrat sau nu

Logoul grupului Orange S.A. nu tine de copyright deoarece nu atinge o limită minimă de creativitate. În schimb, protecția sa este asigurată de legislația privitoare la mărci.

5. Drepturi acordate de copyright

Drepturi nepatrimoniale (morale)

- permit revendicarea paternității operei
- permit opoziția la orice mutilare, deformare sau modificare a operei care ar afecta onoarea sau reputația autorului
- transmisibile moștenitorilor la moartea autorului
- în România, autorul **nu poate** renunța sau înstrăina aceste drepturi

Drepturile patrimoniale

Permit exercitarea, de către autor sau de un terț, a următoarelor drepturi:

- reproducerea operei
- dreptul de a adapta sau modifica opera originală
- distribuirea publică, sub orice formă (vânzare, închiriere, împrumut, cesiune) a operei,
- prezentarea publică a operei prin orice procedeu.

Cele 3 principii fundamentale ale Convenției de la Bernă

1

Tratament egal:

Operele realizate într-unul din Statele contractante trebuie să beneficieze în toate celelalte state de aceeași protecție ca cea oferită operelor locale

2

Protecție automată:

Protecția nu trebuie condiționată de nicio formalitate.

3

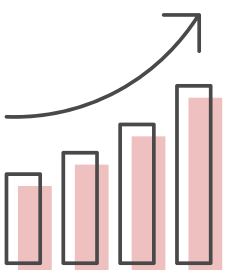
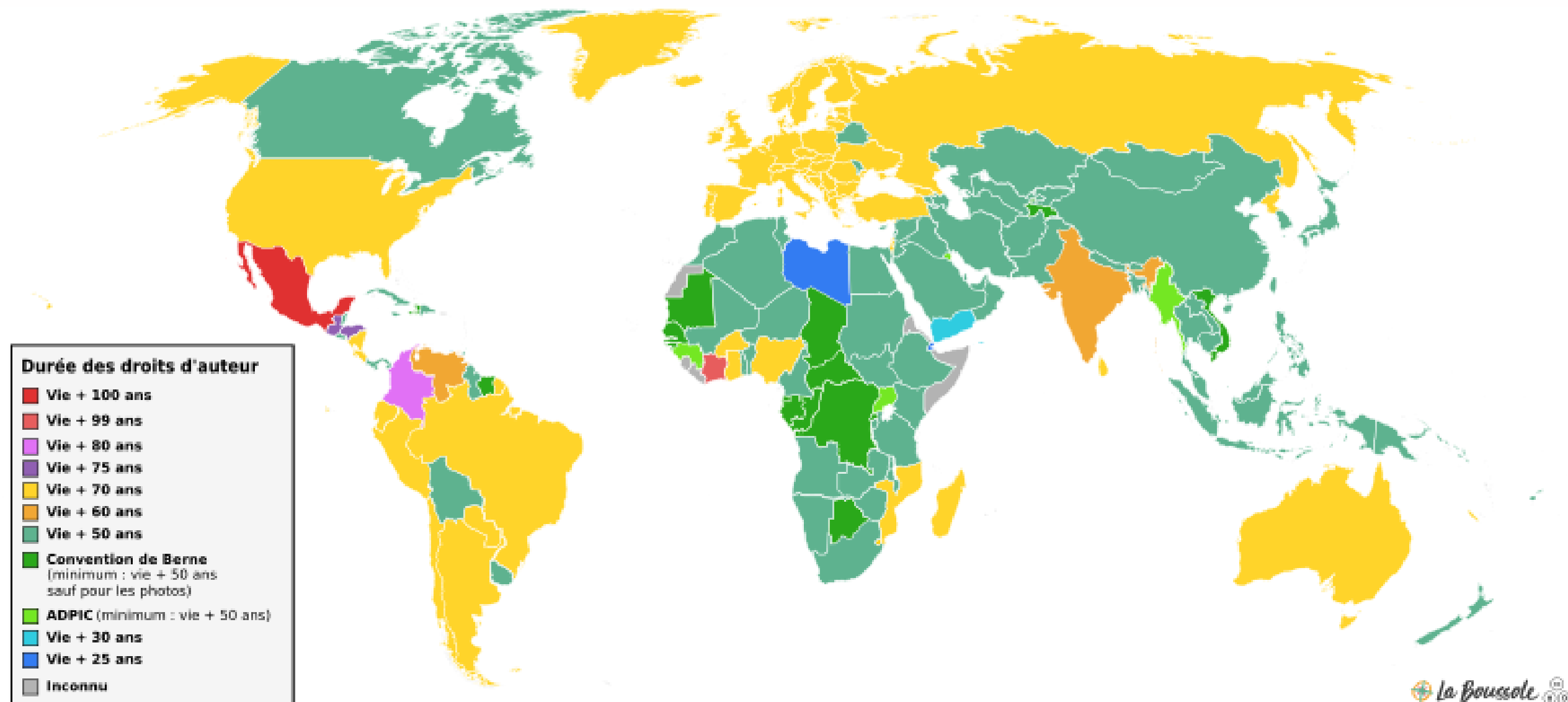
Independența protecției:

Protecția este oferită chiar dacă nu este disponibilă în țara de origine a operei.

Durata protecției

REGULA GENERALĂ : 50
DE ANI DUPĂ MOARTEA
AUTORULUI (BERNA)

Există și excepții, iar țările sunt
libere să aleagă durate mai mari

6. Excepții și limite

CAZURI SPECIALE UNDE OPERELE PROTEJATE POT FI FOLOSITE FARA AUTORIZAȚIA TITULARULUI ȘI FĂRĂ PLATA UNEI REMUNERAȚII.

... cu condiția ca utilizarea să nu aducă atingere exploataării normale a operei sau prejudicii nejustificate intereselor autorului.

COPYRIGHT EXCEPTIONS

5.1 Temporary acts of reproduction

5.2(a) Photocopying/photo-reproduction

5.2(b) Private copying

5.2(c) Reproductions by Libraries, Archives & Museums

5.2(d) Ephemeral recordings made by broadcasters

5.2(e) Reproduction of broadcasts by social institutions

5.3(a) Illustration for teaching or scientific research

5.3(b) Use for the benefit of people with a disability

5.3(c) Reporting by the press on current events

5.3(d) Quotation for criticism or review

5.3(e) Use for public security purposes

5.3(f) Use of public speeches and public lectures

5.3(g) Use during religious or official celebrations

5.3(h) Use of works of architecture or sculptures in public spaces

5.3(i) Incidental inclusion

5.3(j) Use for advertising the exhibition or sale of works of art

5.3(k) Use for the purpose of caricature, parody or pastiche

5.3(l) Use for the demonstration or repair of equipment

5.3(m) Use for the purpose of reconstructing a building

5.3(n) Use for the purpose of research or private study

5.3(o) Pre-existing exceptions of minor importance

Reproducing and making available of orphan works

■ Implemented ■ Partly Implemented
■ Not Implemented ■ Unknown

Exemplu de Fair Use în Statele Unite

UTILIZAREA CINSITĂ
ESTE JUDECATĂ PRINTR-
UN TEST CU 4 CRITERII

- 1) Obiectivul și natura utilizării pentru a determina intenția și motivația
- 2) Natura operei
- 3) Cantitatea și importanța părții reproduse din opera protejată
- 4) Efectul asupra valorii operei

Utilizarea cinstită pe Wikipedia

- **Wikipedia** este publicată sub o licență liberă, fiind interzisă adăugarea de text sau imagini sub copyright
- Dar anumite imagini sub copyright sunt considerate importante din punct de vedere enciclopedic
- Editorii trebuie să respecte legile din țara lor de origine și regulile versiunii Wikipedia pe care editează
- Exemplu de alegere a comunității:
 - pe Wikipedia în română, utilizarea cinstită este permisă
 - pe Wikipedia în spaniolă, utilizarea cinstită este interzisă

© Photo by Alfred Eisenstaedt, taken on V-J Day, 1945 (from Life Magazine)

Considerată utilizare cinstită deoarece este

- 1) unică
- 2) joasă rezoluția
- 3) istorică
- 4) cu valoare educativă
- 5) cu impact redus asupra utilizării comerciale

Sursă: [Poziția fiecărei versiuni Wikipedia](#) referitor la utilizarea cinstită

Limitări și excepții în România (legea 8/1996, art. 35)

(1) Sunt permise, fără consimțământul autorului și fără plata vreunei remunerații, următoarele utilizări ale unei opere aduse anterior la cunoștința publică, cu condiția ca acestea să fie conforme bunelor uzanțe, să nu contravină exploatarea normală a operei și să nu îi prejudicieze pe autor sau pe titularii drepturilor de utilizare:

a) reproducerea unei opere în cadrul procedurilor judiciare, parlamentare sau administrative ori pentru scopuri de siguranță publică;

b) utilizarea de scurte citate dintr-o operă, în scop de analiză, comentariu sau critică ori cu titlu de exemplificare, în măsura în care folosirea lor justifică întinderea citatului;

c) utilizarea de articole izolate sau de scurte extrase din opere în publicații, în emisiuni de radio sau de televiziune ori în înregistrări sonore sau audiovizuale, destinate exclusiv învățământului, precum și reproducerea pentru învățământ, în cadrul instituțiilor de învățământ sau de ocrotire socială, de articole izolate sau de scurte extrase din opere, în măsura justificată de scopul urmărit;

d) reproducerea pentru informare și cercetare de scurte extrase din opere, în cadrul bibliotecilor, muzeelor, filmotecilor, fonotecilor, arhivelor instituțiilor publice culturale sau științifice, care funcționează fără scop lucrativ; reproducerea integrală a exemplarului unei opere este permisă, pentru înlocuirea acestuia, în cazul distrugerii, al deteriorării grave sau al pierderii exemplarului unic din colecția permanentă a bibliotecii sau a arhivei respective;

e) reproducerile specifice realizate de bibliotecile accesibile publicului, de instituțiile de învățământ sau de muzee ori de către arhive, care nu sunt realizate în scopul obținerii unui avantaj comercial sau economic, direct ori indirect;

f) reproducerea, cu excluderea oricăror mijloace care vin în contact direct cu opera, distribuirea sau comunicarea către public a imaginii unei opere de arhitectură, artă plastică, fotografică sau artă aplicată, amplasată permanent în locuri publice, în afara cazurilor în care imaginea operei este subiectul principal al unei astfel de reproduceri, distribuiri sau comunicări și dacă este utilizată în scopuri comerciale;

g) reprezentarea și executarea unei opere în cadrul activităților instituțiilor de învățământ, exclusiv în scopuri specifice și cu condiția ca atât reprezentarea sau executarea, cât și accesul publicului să fie fără plată;

h) utilizarea operelor în timpul celebrărilor religioase sau al ceremoniilor oficiale organizate de o autoritate publică;

i) utilizarea, în scopuri publicitare, a imaginilor operelor prezentate în cadrul expozițiilor cu acces public sau cu vânzare, al târgurilor, licitațiilor publice de opere de artă, ca mijloc de promovare a evenimentului, excluzând orice utilizare comercială.

(2) În condițiile prevăzute la alin. (1), sunt permise reproducerea, distribuirea, radiodifuzarea sau comunicarea către public, fără un avantaj direct sau indirect, comercial sau economic:

a) de scurte extrase din articole de presă și reportaje radiofonice sau televizate, în scopul informării asupra problemelor de actualitate, cu excepția celor pentru care o astfel de utilizare este, în mod expres, rezervată;

b) de scurte fragmente ale conferințelor, alocuțiunilor, pledoariilor și ale altor opere de același fel, care au fost exprimate oral în public, cu condiția ca aceste utilizări să aibă ca unic scop informarea privind actualitatea;

c) de scurte fragmente ale operelor, în cadrul informațiilor privind evenimentele de actualitate, dar numai în măsura justificată de scopul informării;

d) de opere, în cazul utilizării exclusiv pentru ilustrare în învățământ sau pentru cercetare științifică;

e) de opere, în beneficiul persoanelor cu handicap, care sunt direct legate de acel handicap și în limita cerută de handicapul respectiv.

Excepție nerecunoscută în România: libertatea de panoramă (FOP)

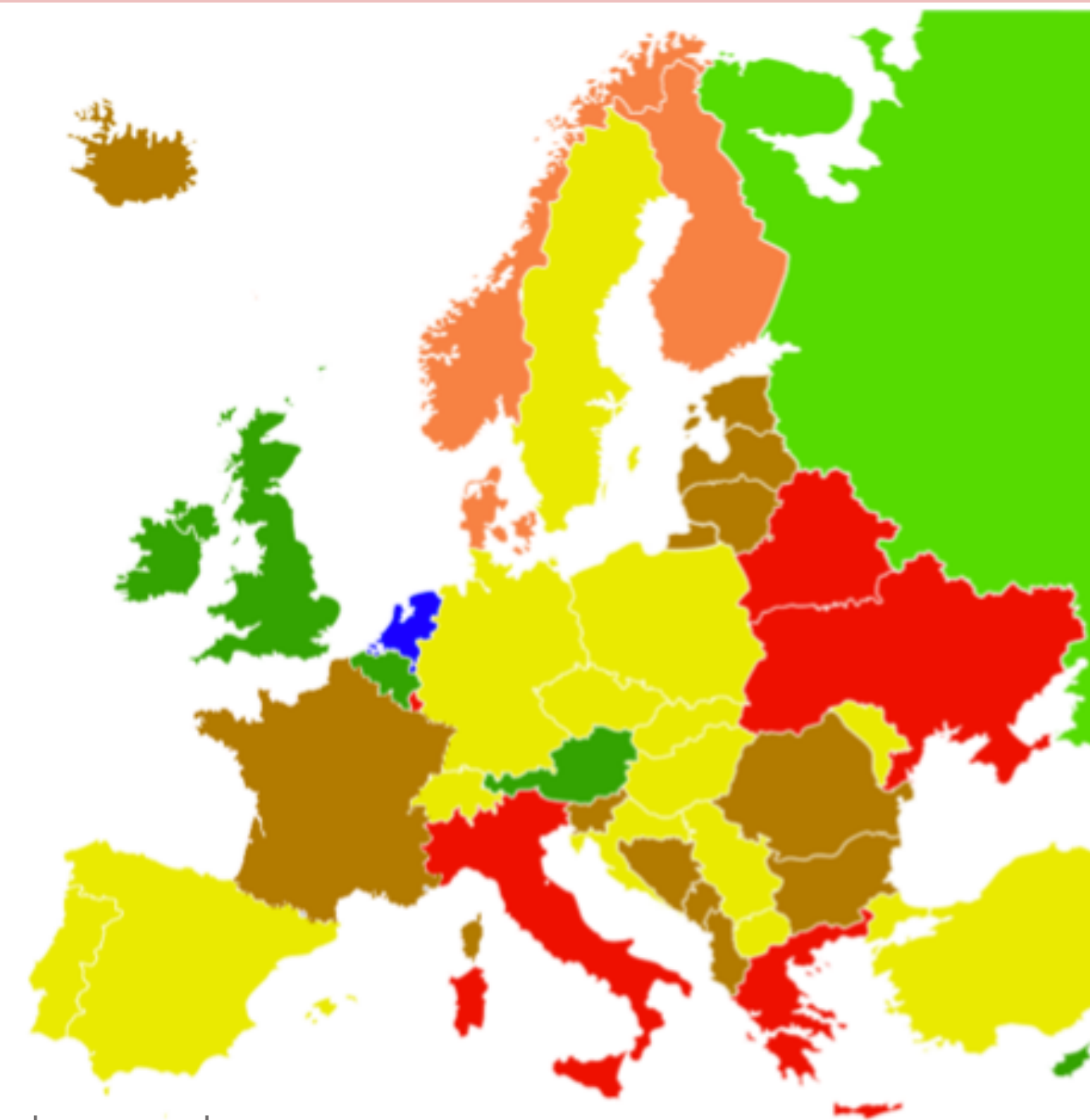
FOP este o excepție prin care este permisă reproducerea unei opere protejate aflate într-un spațiu public (artă, arhitectură)

Tour Eiffel depuis l'esplanade du Trocadéro. Photo de J.M. Schomburg, publiée sous licence CC BY SA 3.0.

Turnul Eiffel nu mai este protejat, dar jocurile de lumini sunt protejate

Rouge : pas de liberté de panorama.
Marron : en extérieur, uniquement pour un usage non-commercial.
Orange: œuvres d'art uniquement dans un but non-commercial, commercial pour les bâtiments.
Jaune : en extérieur, même dans un but commercial.
Vert clair : y compris l'intérieur des bâtiments publics, pour un usage non-commercial.
Vert foncé : y compris l'intérieur des bâtiments publics, même pour un usage commercial.
Bleu : en extérieur, et spécificité néerlandaise sur la notion d'intérieur des bâtiments.
Gris : Andorre, Saint-Marin et Monaco n'ont pas légiféré.

Liberté de panorama en Europe de Maximilian Dörbecker sous licence cc by sa 3.0

Sursă: [Récapitulatif par pays dans le monde](#)

Exemple d'une exception reconnue en France : l'exception pédagogique

Le code de la propriété intellectuelle (modifié par la loi DADVSI du 01/08/2006 puis par la loi pour la Refondation de l'École du 8/07/2013, au e) du 3° de l'article L.122-5, autorise la reproduction ou la représentation d'œuvres, à des fins d'illustration pédagogique et à l'exclusion de toute fin récréative, dès lors que cette représentation ou cette reproduction ne donne lieu à aucune exploitation commerciale et qu'elle est compensée par une rémunération négociée sur une base forfaitaire.

Livres, périodiques, oeuvres cinématographiques et audiovisuelles, oeuvres musicales, vidéo-musiques sont couverts par l'exception

L'acte d'enseignement doit être dispensé au sein d'un établissement. Reproduction et transfert aux élèves via ENT, emails ou clé USB sont autorisés.

Manuels, partitions, œuvres des arts visuels ne sont PAS couverts par cette exception

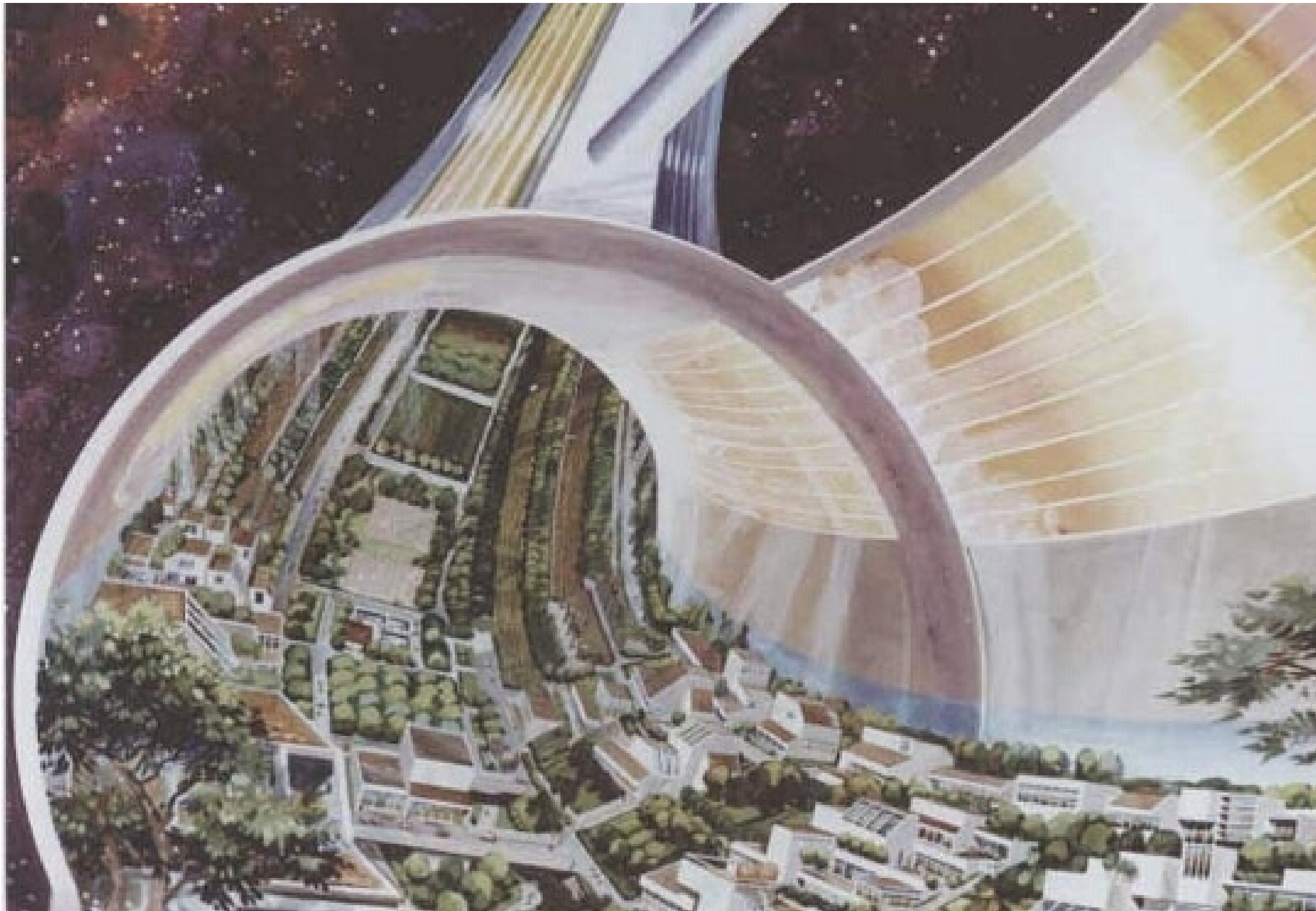
Lien: [Plus d'information](#)

7. Domeniul public

L'USAGE DES OEUVRES DANS LE
DOMAINE PUBLIC N'EST PAS OU N'EST
PLUS RESTREINT PAR LA LOI

Les oeuvres entrent dans le domaine
public:

- soit parce que la durée maximum de protection par copyright a été atteinte
- soit parce qu'elle ne peut pas être protégée par le copyright
- soit parce le créateur a choisi de dédier son oeuvre au domaine public
- soit parce que le créateur a omis de déclarer ou renouveler ses droits

Domeniul public în România

OPERA INTRĂ ÎN DOMENIUL PUBLIC
LA 70 DE ANI DUPĂ MOARTEA
AUTORULUI. CU EXCEPȚIA...

*Sursele
conținutului
aflat în
domeniul
public*

<https://pxhere.com>

banque d'images

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Public_domain

banque de médias

<https://www.europeana.eu>

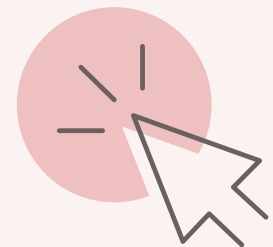
héritage culturel européen

<https://publicdomainreview.org>

site d'exploration du domaine public

<https://www.gutenberg.org>

livres dans le domaine public

Referințe

"Copyright în 7+1 puncte" de Florence Devouard și Strainu

este licențiat sub licența

Creative Commons Atribuire - Distribuire în condiții identice 4.0 International.

- Photo Graffiti. CCo. <https://pxhere.com/fr/photo/712111>
- Photo Ecriture. CCo. <https://pxhere.com/fr/photo/952720>
- Carte des systèmes juridiques dans le monde. Placée dans le domaine public par Erasoft24. <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:CarteSystemesJuridiquesFR.png>
- A light bulb icon from The Noun Project. Till Teenck cc by 3.0 https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Light-Bulb_by_Till_Teenck.svg
- Book and video icons. Free SVG Icons from Linearicons cc by sa
- Newspaper icon. From Iconathon under cc0
- Space Colony Art. PD Gov. <https://publicdomainreview.org/collection/space-colony-art-from-the-1970s>
- Imprimerie française du début du XVIème siècle. Source : BNF Christian Galantaris: Biblia Sacra Mazarinea. Bibliotheca Rara Münster 2004, S. 15? Auteur inconnu. Domaine public. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Buchdruck-15-jahrhundert_1.jpg?uselang=fr
- Carte mondiale représentant la durée du droit d'auteur. Auteur La Boussole. CC BY SA 4.0 https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Durée_des_droits_d%27auteur_par_pays.svg?uselang=fr
- Enfants devant ordinateur. CCo. <https://pxhere.com/fr/photo/1132526>
- Décision juridique. CCo. <https://pxhere.com/fr/photo/954900>
- © Photo by Alfred Eisenstaedt, taken on V-J Day, 1945 (from Life Magazine). https://en.wikipedia.org/wiki/File:Legendary_kiss_V-J_day_in_Times_Square_Alfred_Eisenstaedt.jpg
- Copyright exceptions in Europe. Source: <http://CopyrightExceptions.eu>. by Kennisland under licence creative commons CCo
- Tour Eiffel depuis l'esplanade du Trocadéro. Photo de J.M. Schomburg, publiée sous licence CC BY SA 3.0. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Eiffel_trocadero_i.jpg
- Epluchures de crayons. CCo. <https://pxhere.com/fr/photo/1133756>
- Un train joliment décoré par un grafiti à Calais en France. Photo par Dickpenn. Domaine public. <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:CalaisTrainGrafitti.jpg>
- Logo de la société Orange. Domain public. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Orange_logo.svg